

כלי מחקר זה נלקח מתוך מאגר **כלי המחקר** של מחקרי קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית והסובבים אותם.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

לקרן שלם אין זכויות על הכלים המוזכרים באתר זה.

🌀 **שם הכלי:** מדריך לראיון בנושא: חוויית האימהות של נשים עם מש"ה או הנמכה קוגניטיבית

🌀 פותח בעברית בשנת: 2021 על ידי: מורן בר (2021)

1	מטרת הכלי	ראיון בנושא חוויית האימהות של נשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית או הנמכה קוגניטיבית.
2	סוג כלי המחקר	מדריך לראיון (ראיון עומק חצי מובנה)
3	אוכלוסיית היעד	אימהות עם מוגבלות שכלית התפתחותית או הנמכה קוגניטיבית
4	אופי הדיווח	ראיון
5	מבנה הכלי	מדריך הריאיון בעבודה זאת, נכתב תוך התייחסות לתוכן ולמידע מסקירת הספרות. כמו-כן, נעשה פישוט לשוני לשאלות במדריך הריאיון, בסיועה של אשת מקצוע שזוהי התמחותה. מדריך הריאיון שנכתב במחקר זה מתחיל בשאלת פתיח (Spradley, 1979) - " ספרי לי על עצמך..". לאחר מכן המדריך כלל שאלות לפי רצף כרונולוגי של זמן, תוך התייחסות לנושאים מרכזיים שעלו מסקירת הספרות, זאת במטרה להבין את המשמעות שנשים אלה מקנות לחוויית האימהות שלהן.

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי:

מק"ט	שם המחקר
מקט 890-187-2019	מורן בר (2021). היבטים מעצימים בחוויית האימהות של נשים עם מוגבלות שכלית- התפתחותית או הנמכה קוגניטיבית. בהנחיית: ד"ר כרמית- נעה שפיגלמן. עבודת גמר המוגשת כמילוי חלק מהדרישות לקבלת התואר "מוסמך האוניברסיטה" בביה"ס לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת חיפה.

למאגר המחקרים של קרן שלם

מיקום באתר הקרן (לשימוש פנימי)

כלי מחקר < היבטים משפחתיים > זוגיות והורות < מדריך לראיון בנושא: חוויית האימהות של נשים עם מש"ה או הנמכה קוגניטיבית

מדריך הריאיון

תספרי לי על עצמך - שאלות מנחות: בת כמה את? איפה את גרה? במה את עובדת (מה העבודה שלך)? כמה אנשים אתם במשפחה? יש לך בעל? כמה ילדים? איך קוראים לילדים שלך? איך קוראים לבן זוג/לבעל שלך? מה עוד חשוב לך שאני אדע עליך?	שאלת פתיח
תספרי לי על המוגבלות שלך, מה את יודעת עליה? מה את מספרת לאנשים על המוגבלות שלך? מה את אומרת להם?	מוגבלות שכלית התפתחותית
מה שלומך בתקופה הזאת של הקורונה? מה את חושבת? איך את מרגישה? האם משהו השתנה בסדר יום שלך מאז הקורונה? האם את חווה קשיים? (אישית) איך את מתמודדת? האם מישהו עוזר לך? ומי עוזר עם הילדים בתקופה הזאת? האם זה שונה מלפני? מי בדרך כלל עוזר לך? מה חסר לך (והיית רוצה שיהיה לך)? (עזרה, מידע, ציוד) ספרי על השינויים שיש במשפחה בתקופה הזאת.. האם יש דברים שעשית עם ילדיך לפני הקורונה ואת לא יכולה לעשות עכשיו? האם יש דברים שלא עשית איתם ועכשיו זה השתנה?	התייחסות לימי הקורונה
אני רוצה לדבר אתך על איך נהיית אמא/ איך הפכת להיות אמא. אני רוצה לשמוע את הסיפור שלך. איזה דברים מעניינים עברת/ מה קרה לך מהרגע שהחלטת להיות אמא ועד עכשיו. אני אשאל אותך שאלות ואת תספרי את הסיפור שלך.	
תספרי לי איזה אמא את – דוגמאות: יש אימהות שכל הזמן דואגות יש אימהות שכל הזמן מטפלות בילדים שלהן יש אימהות שמאד דואגות שהמשפחה תהיה ביחד ותבלה ביחד יש אימהות שרוצות לתת לילד שלהן חופש לעשות מה שהוא רוצה יש אימהות שמתערבות הרבה ורוצות לדעת הכל יש אימהות שעושות הכל בשביל הילדים שלהן ולא נותנות להם לעשות דברים לבד. איך זה אצלך?	אימהות ומשמעות
מה את הכי אוהבת בלהיות אמא? מה הכי טוב/ הכי כיף בלהיות אמא? דוגמאות: למשל, אני נהנית מהקשר שלי עם הבנות שלי, כיף לי לראות אותן גדלות. יש אימהות שנהנות מזה שהן נותנות אהבה למישהו והוא אוהב אותן בחזרה. איך זה אצלך?	
מה את לא אוהבת בלהיות אמא? דוגמאות: יש אימהות שקשה להן עם התנהגויות מסוימות של הילדים שלהן יש אימהות שקשה להן עם זה שהן צריכות לכוּעס לפעמים. יש אימהות שלא אוהבות לעשות כל מני דברים קשים כמו לרחוץ את התינוק או להחליף לו בגדים. איך זה אצלך?	

מה זה בשבילך להיות אמא? שאלות מנחות : זה משהו טוב/לא טוב? מה את מרגישה?	
תספרי לי על הילד/ הילדה/ הילדים שלך - מה את אוהבת לעשות איתם? איזה פעילויות את עושה איתם? שאלות מנחות: מה עוד? יש עוד דברים שאתם עושים ביחד? יש לכם תחביבים משותפים/ דברים שגם את וגם הילדים שלך אוהבים? למשל יש אימהות שאוהבות להרכיב פאזל ונהנות לעשות זאת עם הילד שלהן יש אימהות שאוהבות ללכת לטייל עם הילדים יש אימהות שאוהבות להכין אוכל עם הילדים שלהן יש אימהות שאוהבות ללכת עם הילדים לגינה יש משהו מהדברים האלה שגם את עושה עם הילדים שלך? יש משהו שאת לא עושה עם הילדים שלך?	המשך אימהות ומשמעות
תנסי להיזכר בזמן שהיית בהיריון, ובלידה של הילד שלך. תספרי לי איך היה לך בתקופה של ההיריון? שאלות מנחות: איך הרגשת? איך היו הבדיקות? קשות/קלות, טובות/לא טובות היו לך בחילות (הרגשת שאת רוצה להקיא)? מה חשבת? אהבת להיות בהריון או שחיכית שהוא ייגמר?	ההחלטה להפוך לאמא
מה חשבת שיקרה בלידה? מה רצית שיקרה בלידה? איך חשבת שתרגישי בתור אמא? מה אנשים אמרו כשהם שמעו שאת בהיריון? מה את חשבת על הדברים שאנשים אמרו לך על ההיריון? מה חשבת/ מה עשית עם מה שאנשים אמרו לך? איך הרגשת עם מה שאמרו לך? האם פנית למישהו?	תקופת ההיריון והלידה
איך הייתה הלידה שלך? שאלות מנחות: מה היה טוב בלידה שלך? הייתה לידה ארוכה או קצרה? לידה טבעית (בלי ניתוח) או ניתוח קיסרי? את זוכרת אם היו לך כאבים? את זוכרת אם החזקת את התינוק כשהוא נולד? כשהתינוק שלך נולד את שמחת? בכית?	
איך הרגשת כשראית את הילד שלך בפעם הראשונה? מה עשית כשראית את התינוק שלך בפעם הראשונה? מישהו עזר לך אחרי הלידה? מי עזר לך? איך עזרו לך, מה עשו? איך הרגשת עם העזרה שקיבלת? האם דאגת או פחדת ממשהו אחרי הלידה? [אם כן] את יכולה להגיד ממה? פחדת שהילדים שלך לא יישארו אצלך? מה עשית? איך <u>טיפלת</u> בזה?	
והיום כשאת כבר אמא... את זוכרת את החיים שלך לפני שנהיית אמא? שאלות מנחות: מה עשית? במה עבדת? במה היית עסוקה? מאיזה דברים נהנית לפני שנהיית אמא? היה לך יותר זמן פנוי או פחות? מה היית עושה בזמן הפנוי שלך? (הולכת לסרט, לחוגים, פוגשת חברות...)	אימהות בהווה

וכשאת חושבת על העבר, על הזמן לפני שנהיית אמא, את מרגישה שהשתנית? את יכולה להגיד מה השתנה אצלך? איך השפיע עלייך זה שנהיית אמא? מה זה שינה אצלך? איזה דברים חדשים גילית על עצמך מאז שאת אמא? ועכשיו בתקופת הקורונה, גילית על עצמך משהו חדש? מה למדת מהילדים שלך על עצמך? מה היה חסר לך בזמן ההיריון/ הלידה/ המעבר להיות אמא? מה הדבר שהכי עזר לך באותו זמן? מה עוד עזר לך לגדל את הילדים שלך? יש עוד משהו או מישהו שיכול לעזור לך היום? ובתקופה הזאת של הקורונה? מה את מרגישה שחסר לך בתקופה הזאת? את חושבת שהמוגבלות שלך משפיעה על איך שאת מתנהגת בתור אמא? את יכולה להסביר איך? באיזה צורה? את מכירה אימהות אחרות? ואימהות אחרות עם מוגבלות? האם יש קבוצה של אימהות שאת מכירה? האם הציעו לך להיות בכזאת קבוצה? איפה את פוגשת עוד אימהות? איך הכרת את האימהות האחרות?	אימהות בהווה היכרות עם אימהות אחרות/ מעגלי תמיכה
אנשים אחרים חושבים לפעמים שאימהות עם מוגבלות שכלית לא צריכות להיות אימהות. מה את חושבת על זה? האם גם לך אמרו שאת לא מתאימה להיות אמא? אם כן, איך את מרגישה עם זה? מה את אומרת/ עושה כשאת שומעת כאלה דברים?	אימהות עם מוגבלות שכלית-התפתחותית
אם נחשוב עליך בתור אמא בעוד כמה שנים, על המשפחה שלך, על הילדים... מה את מאחלת לך ולילדים שלך בעוד כמה שנים? מה את חושבת שיקרה אתך ועם הילדים שלך בעוד כמה שנים? שאלות מנחות: איפה תגורר? מה תעשו? את חושבת שייקרו שינויים במשפחה? איזה שינויים ייקרו? את חושבת ללדת עוד ילדים? מה את חושבת על האפשרות הזו? מה היית רוצה להגיד לאימהות אחרות עם מוגבלות/ לנשים עם מוגבלות שרוצות להיות אימהות? מה היית רוצה להגיד לאנשים/ לנשים בישראל על "מה זה להיות אמא עם מוגבלות"?	מחשבות לעתיד
תודה שהשתתפת במחקר!	